HET HONDERTJAARIGE JUBILEÉ;

Wegens het Stichten van den AMSTERDAMSCHE SCHOUBURG.

Ie voelt geen yvervuur ontfonken in zyne ad'ren, (1)
Nu 't groote *Jubileé* van 's Schouburgs stant koomt nad'ren?
Gesticht voor hondert jaar' in vader Gysbrechts Stadt:
Na dat men twee *Blazoens* in één gesmolten had,
Twee *Kamers*, die de kunst voortzetten langs hoe styver;
In Liefde bloeyende riep de eene, en de ander, *Yver*;
Men smolt den *Yver*, in *de Liefde bloeyend'*, t'zaam,
En maakte van die twee, één Lichaam, en één' Naam,
Men bragtze in ruimer lucht, voor heene al te eng besloten,
Begunstigt door 't gezach der Amsterdamsche grooten,
De Burgermeesteren, en Raden, die, uit gunst,
Het werk behartigden, tot kweeking van de kunst,
Mits 't voordeel zoude zyn aan de ouderloze Wezen;
En voor stok Ouden moest de By haar' honig lezen.

[1] Aanleiding tot het stichten van den Schouburg.

(1) Beroemde Vaderen, hoe loff'lyk is uw werk,
Wyl gy uw kind'ren ſticht een burger zeede kerk,
Waar in 't weerbarſtig volk, al ſpeelende, kan leren,
Wat achting' d'onderdaan moet dragen de opper Heeren:
Het graauw, dat onbeſuiſt, in 't wilde loopt en draaft,
Wordt afgewent van 't kwaat, en door het Spel beſchaaft,
En 't woelend harte zal door 't Treur en Blyſpel leen'gen,
En met de Vreede Olyf en de Eendragt zich vereen gen,
Met lief'lyk Maatgezang der Muzen, op de Snaar,
Van Godt Apol gepaſt, den grooten Harpenaar.

(2) Gy wiſt hoe zoet Orpheus, door 't ſpeelen op zyn ſnaaren,
Zelfs ſteden bouwden, en de onſtuim'gen deed bedaaren,
De dorre boomtak bloeide, en danſte op zynen wil,
't Oproerig harte wiert gedwee, en hielt zich ſtil.

(3) De Ledigheit, gewoon ſlegts ſteenen af te ſlypen,
En boomen aan de veſt te tellen, zich vergrypen
In Dobbel, Dronkenſchap, lichtvaardige ydelheit,
(Waar toe de Ledigheit den dert'le Menſch verleit;)
Word hier van afgewent, door ſpeelende te leren,
Hoe 't hart van Ondeugt, zich, tot de ed'le Deugt moet keren;
Dus vindme in 't Speeltoneel zyn tydtverdryf en luſt.

(4) De Maagt van Amſterdam, ſchoon verre van de ruſt
Te ſmaken in haar' tuin, wyl bloedige oorelogen,
Die tienmaal zeven jaar', 't bloedt perſten uit haare oogen,
't Gelt uit de beurze, en 't vleeſch afknaagde van 't gebeent'
Doch vry gevochten, wiert met Spanje weêr vereent,

Be-

[1] 't Nut van den Schouburg.
[2] Fabel van Orpheus.
[3] Ledigheit is de bron van al het kwaade.
[4] Staat van Amſterdam, toen de Schouburg geſticht wierd.

Behaagde 't echter, van haar gunst te toonen blyken,
En Aemstels Koopstadt, met den Schouburg te verryken.
(1) Men zette de ed'le Maagt op d' Amsterdamschen troon
Waar op zy praalde met de Keizerlyke Kroon,
'k Zag de ooster Koningen eerbiedig haar begroeten,
En leggen nederig, hun schatten aan haar voeten,
De geur'ge Nagelen, en 't smaak'lyk Pypkaneel,
In Sina's Porselyn, haar wettig errefdeel,
Noch hoger wierd de Maagt, op Aemstels staatsiwagen,
Door lucht en wolleken, ten hemel in gedragen,
Van al de Deugden, die haar voerden op, om hoog,
Thans praalt zy met haar Kroon aan 's Hemels Starrenboog;
Daar is zy veilig, niets kan 't liefde vuur verhind'ren,
Te dalen neder, op haar burgers, haare kind'ren;
Daar kweekt en koestert zy, met zonderlinge gunst,
De Liefde, en 't yvervuur; tot Febus heil'ge kunst.
Dus hoog rees Aemstels Maagt voor vriend' en 's vyants oogen,
Wiert groot, en grooter in die bloedige oorelogen,
De vlaamsche ballingen, gevlucht door hogen noodt,
Ontfongze minn'lyk, als een Moeder in haar' schoot;
Die, uit erkentenis van zulk een ed'len handel,
Hun kunsten bragten in haar landt, en in den wandel;
Waar door de Koopmanschap uit Brabant wiert geroeit,
En binnen Amsterdam geplant, waar in zy bloeit.
(2) Ook kreeg zy ademtocht van de oost-en-wester kusten,
En wilde in vrye kunst zich zelve toen verlusten,
Met nuttig tydtverdryf, geoorelooft vermaak,
In vruchten van Parnas vond zy de zoetste smaak,

[1] Amsterdam is groot geworden in den Spaanschen Oorlog.
[2] Goede tydingen van 't oosten en westen.

Zy wil die planten, en opkweeken, en besproeyen;
Beschermen voor 't gevaar, op datze in liefde bloeyen,
En maaken *Kosters School*, een kweekhof voor de kunst.
'T Wordt tydt, om de ed'le gifte, uit zonderlinge gunst,
Van Burgermeesteren, en zesendartig Raden,
Geschonken wezen, en aan hen die overladen
Met last'gen Ouderdom, genieten daaglyks broodt,
Te aanvaarden, mits de winst, van 't geen 'er overschoot,
Zou, als gezegt is, zyn voor Wezen en Stokouden;
Dus Burgermeesteren de Vad'ren toevertrouden
De zorge, om Hélikon te planten aan dees kust.
(1) Schoon de Amsterdamsche Maagt, somwyle wierde ontrust,
En Hollands Staatlucht was benevelt, met de dampen
Des oorlogs, nam het werk, door *Nikolaas van Kampen*,
Dien schrand'ren Raadsheer, en in boukunde afgerecht,
Begin en voortgang, en den gront wiert vast gelegt,
Wat broekig was, wiert hart gemaakt, door hooge masten,
In juiste groeven afgeperkt, waar in ze pasten,
En vast geslagen tot den gront, met keer op keer
Te rammen 't heiblok, door veele armen, op en neêr,
Men kruint de Masten, vlaktze, en legt 'er op de planken,
Tot rustwerk voor 't gebouw, zo vast als zand'ge banken,
Men metselt, 't Muurwerk reist, men zoldert, 't vensterwerk
Wordt net geplaatst, naar zyn bestek, in yders perk,
Men zoldert andermaal door bindselen, die vlechten
De Sleutels, en den Muur, en balken t'zamen hechten,
Bestendig tegens tydt; dus rees, van trap tot trap,
Het werk om hoog, waar op men zette een spitsche kap,

Dus

[1] 't Begin van den Schouburg en voortgang.

(1) Dus praalt Apollo's slot met twee verheve spitsen,
Verbeelende Parnas, en Hélikon, zy splitsen
Zich nimmer van elkaar, maar zyn aan één gevoegt,
Door vaste bindselen, wyl elk zyn kunst beploegt,
Met wakk'ren yver, die de spitsen op doen reizen,
Ver boven 't Palmbosch en Cyprés, van waarze u weizen
De plaatse Hemelwaarts, daar d'invloed koomt van daan,
Tot Zang en Poëzy, waar van zy zwanger gaan.
My lust dien Tempel, zo die thans is, ront te wand'len,
Wyl Febus my vergunt van zyn gebouw te hand'len,
Den ingang open zet, voor hen, die openbaar
Hem vaerzen off'ren, op zyn hoog geweid Altaar.
Het kunstvaers voor de poort, besluit in eenen bondel,
Al 't menschelyk gedrag, beschreven door van Vondel.

De waerelt is een Speeltoneel,
Elk speelt zyn rol en krygt zyn deel.

Een spreuke die beknopt al zegt, in volle leden,
Waar toe een Redenaar zoude uuren lang besteden,
Om aan te toonen, hoe, op 's waerels Schoutoneel,
Elk afspeelt zyne rolle, en krygt 'er voor zyn deel;
Ten rechte is deeze spreuk met gouden ink beschreven,
Op datze in 't Nageslachte onsterfelyk zou leven.
'k Zag, naar de Bouwkunde, al het binnenwerk gesticht;
De plaatsen naar elks staat, ordentelyk gericht;
En veel vertrekken, alle om zich te persone̊ren;
Ook voor den omslag, en bewaringe der kleeren.
[2] Toen kwam ik eind'lyk in een schoone ruime zaal,
Hier in vergaderen de Heeren, telken maal

[1] Schets van Apollo's Tempel.
[2] De Regente Kamer.

Wen 't ſpeeldag is; wyl hen de zorge is aanbevolen,
En 't nut der Wezen, en Stokouden, dat geen holen,
Door ondermyninge, den Schouburg brenge in noodt,
Maar groeye en bloeye, en aan die huizen ſchaffe broot:
Al wie in 's Schouburgs dienſt zich zelve wil begeven,
Die werden in dees zaal geboekt, en ingeſchreven,
En, naar het werk is, dat men doet, en yder ſpeelt,
Werd, ten gezetten dagh, den loon hen toegedeelt:
Zy hebbe ook uitzicht, op de geene die reets nad'ren
In 't voor-poortaal, om in den Schouburg te vergad'ren,
Men houd 'er ooge in 't zeil, dat geen bedrog geſchiet,
Noch openbaar gewelt met d' ingang, hierom ziet
Men Schouburgs orde; en om niet onbewuſt te wezen,
Zyn in het Hof poortaal dees reegeltjes te lezen,

Geen kint den ſchouburg laſtig zy;
Tabakspyp, Wynkan, ſnoepery;
Noch geenerley Baldadigheit;
Wie anders doet werd uitgeleit.

'k Heb thans myn' luſt voldaan, met rontom 't ſlot te wand'len,
't Werdt tydt van Hélikon, en van Parnas te hand'len,
Ik klim den Zangberg op met moeite, glad en ſtyl,
Is hy in zyn begin, maar effen, naar een wyl
Opklimmens. [1] 'k zie een kleedt neêrhangen, van de bogen
Des Tempels, die den Berg bedekt, voor yders oogen,
't Ontſteekt begeerte om 't hof te zien, daar Febus praalt,
[2] Twee Goden ziet men op het dekkleedt afgemaalt,
De Zee en Koopgod, met de Vork en Staf in handen,
Parnas en Hélikon, als teed're liefde panden,

Be-

[1] 't Gordyn.
[2] Neptunus en Merkurius.

Bewaken, en zyn Beurs voldaan met fyn gout,
Wyſt aan de winzucht, daar een' koopman op vertrout,
Zy toonen, datze zyn beminnaars, en rechtſchapen,
Van Aemſtels koopſtadt, en de kunſt; Des Schouburgs wapen,
De Korf met Byen, zietme in 't midden, daar, door min
Gedreven, 't Beesje vliegt gedurig uit en in,
Om zoeten Honigh, als Parnaſſus Honig byën.
De juiſte perreken, met yver, in te vlyen;
Des zietme, om de eigenſchap der By te weizen aan,
De zinſpreuk *Yver*, in root gout, 'er boven ſtaan,
En om te moedigen de ſchrand're Toneelliſten,
Van niet door vadzicheit, den Honighraat te kwiſten,
En achteloos gedrag, maar, om met wakkerheit
Te werken, even zo als onder word gezeit,

De Byën ſtorten hier het eelſte dat zy lezen,
Om d' Oude ſtok te voên, en de ouderlooze wezen.

[1] Men ziet in 't lucht-gewelf, vlak voor 't toneel, om hoog,
Ter breete van den Bak, een' galerye boog,
Om, zonder 't minſt gevaar, waar 't nodig is, te komen,
Wanneer aan 't kunſtwerk werd verhindering' vernomen,
Door breuke, of warringe der koorden van 't gordyn.
[2] Vyf Kroonen van kriſtal, met flikkerenden ſchyn,
Voor Febus hofkapel, in eene rye hangen,
Van welkers toortſen koomt den Schouburg 't licht te ontfangen,
Wylze op hunne armen ſtaan te branden, door welk licht,
Het al verlicht word, voor 't naauwkeurigſte gezicht,

 Dat

[1] Den boog voor, boven het Toneel.
[2] De Kroonen.

Dat verre en van naby in 't lusthof, 't oog laat weye,
En in de dreven der bosſchaadje ſpeelemeye.

[1] Een ry van Lampen, op den voorgront van 't toneel,
Geeft held're flikk'ringe op de kleed'ren, wyl 't geſpeel,
Op Bas, Fiool, en Fluit, Trompetten, en Cimbalen,
Wiers klanken dreunen; door de Schouburgs ruime zalen,
Men voelt, zielroerende, doortintelen het oor,
En wekken d' yver op tot aandacht, en gehoor.

(2) 'k Hoor hemel *Melody*, de Muzikale ſnaaren,
Eenſtemmig klinken met gedreun, de toonen paren!
Trompetten blazen uit triumf! wyl godt Apol,
Op zynen troon verſchynt, van 't lopen om den bol
Des aartskloots, afgeperkt met zynen zonne wagen,
Thans koomt hy luiſterryk, den Hélikon opdagen,
Met gulde ſtraalen, en verlicht den berg Parnas,
Hy zet zich neder by des ſpringbrons held're plas,
En wordt verwellekomt, met *Melodye* toonen,
Triumf! ô Vader! is den galm van zyne zoonen.

Apollo ſchuift de wolk om hoog, en 't glansryk licht
[3] Straalt alom heene, en doet ons zien zyn aangezicht,
In 't midden van 't Paleis. het ruſt, met vyftien bogen,
Op dartig Pylaars, ſchoon, en heer'lyk voor elks oogen:
[3] Twee Beelden, naar de kunſt, en zin van 't ſpel, volmaakt,
Bewaken d' ingang van den Hof, d' één, hallef naakt,
Wyſt aan het Blyſpel, datze al lachende verbeele,
En d' ander, met een doots gezichte, 't Treurſpel ſpeele.

'k Zie

[1] De Lampen.
[2] De Muzikanten ſpeelen met het ophalen van 't Gordyn.
[3] De Hofzaal van Apol.
[4] Melpoméne en Thalia.

[4] 'k Zie Lanen, Dreeven, en een hoog uitstekent Bosch,
Van Palmen en Cypréss', en Yken, die een' tros
Van kroonen vlechten door elkander, 't hooft opbeuren,
Zo trots om hoog, dat lucht en wolken moeten scheuren,
En doortocht geven aan hun bladerryke kruin.
[5] De Mirte en Lauwerier bloeit op Parnassus duin,
En vlegt, en strengelt zich om hondert lustpriëlen,
Waar uit al de Echoos, met de klank der Muzen, speelen,
Door 't wedergalmen van de toonen, 't zy men speelt,
Of zingt, of vaarzen, godt Apollo meede deelt.
(5) Hier is 't Fontein hof, vol van zuiv're water-bronnen,
Daar Pégasus, door wien de springbron heb begonnen
Haar' loop te nemen, door Parnas en Hélikon,
Hy, door den Hoefslag, kloofde en opende die bron,
Waar uit zy 't lauwer, en het mirte dal doorwatert,
En vloeit met stil geruis, wyl Séphirus zacht schatert,
Met zwoele windetjes, op planten, bloem' en 't kruit;
En dus bevochtigt, trekt Apollo's straalen ze uit
De zwangere aarde, tot vermaak en nut der menschen.
[6] Gints staat den Dryvoet, daar Pythia yders wenschen,
En ziels-begeertens uit voorzegt, als Priesteres,
Zy spreekt orakeltaal, en wyst elk aan zyn les,
Waar na me, in d' oor'log zich zal hebben te gedragen,
En als, naar d' uitkoomst van den slag, men koom te vragen.
[7] Daar in de Palmbuurt, houwt vrouw Venus haar verblyf,
Met minne Nimfen, schoon, en wel gemaakt van lyf,

 Om

[4] 't Bosch.
[5] Verziering van den Berg Parnas en Hélikon.
[6] Den Drievoet waar uit Apollo orakelen sprak.
[7] Venus aanspoorster tot Liefdezangen.

Om al wat leven heb' tot minnen uit te lokken.
[1] Hier bloeit nimf Daphné, Péneus dochter, overtrokken
Met lauwer blad'ren, als een' groenende Laurier,
Veroorzaakt door Apol zyn eerſte liefde vier.
[2] Naaſt haar den Wyngaart van godt Bachus, die de Goden,
Op zynen Nektar, zynde Goden drank, liet noden,
Van hem gevonden tot vervrolyking' van 't hart,
Opdatme, door zyn ſap, verlichten zou de ſmert,
[3] Wat verder gaat het oog, langs groene Galeryën,
In 't geurig bloemhof van de Muzen, zich vermyën,
Wenze, om een avont luchje, in 't dalen van de zon,
Zich zelf verluſt'gen, by den vloed der hengſte bron,
Die hart en herzenen verfriſt, beſproeit den akker
Van hunnen geeſt, en maakt die vaardig, vlug, en wakker,
Hier lezen zy by één veel bloempjes, zoet van geur,
Die noit verwelleken, maar blyven ſtaan, in fleur,
Verkwikken harte en zin, door 't blazen van den aasſem;
Verſtants-lucht heldert op van zulk een' hemel waasſem,
Die zich in 't brein verſpreit, de herzenen vervult
Met geeſten, daar ze zyn inwendig meê doorzult.
[4] Gints praalt Apollo's ſlot, op 't ſpits der hoogſte bergen,
Hy zit op zynen troon, de Muzen, zonder vergen,
Zyn yv'rig bezig; neêrgezeten aan zyn zy,
Op 't klinken van zyn ſnaar, door Hemel melody,
Van Zang en ſpeeltuig, dat doordringt Parnaſſus kuſten,
Zich, en Apollo's hart, met ſpeelen te verluſten.
Men ziet aan de ooſtzy van den Tempel, vlak vooraan,
Apol-

[1] Daphné voorwerp van Apollo's eerſte liefde.
[2] Den Wyngaart, van Bachus gevonden.
[3] De Zanggodinnen zyn werkelyk bezich in de kunſt.
[4] Verzieringen van Apollo's Tempel.

[5] Apollo's Vader, en zyn Grootvaar, praalryk ſtaan,
Op Pedeſtallen van roodt Marmerſteen, in friſſche
En groene Palm, geſticht tot hun gedachteniſſe,
Saturnis, Jupiter en Pallas, wiers verſtant,
In 't kunſtig Spoelwerk, bracht Arachnes kunſt ter ſchand.
[6] Hier tegen over hangt een kunstſtuk, ryk van waarde,
Waar in Latóne Apol, op 't eilant Délos baarde,
Met zyne Zuſter, Nimf Diana, te eener dragt.
[7] Daarnevens Fébus, toen hy Python te onder bragt,
Met boog en pylen, uit zyn' vuurgloet afgeſchooten,
Op 't gruuwzaam Monſter, dat, met bek, met ſtaart en poten,
Vergiftigde, vertrad, vernielde Menſch' en vee,
Doch van Apol gedoot, gaf de aarde ruſt en vree.
[8] Wat verder Marſias, die, om zyn roek'loos dagen
Der opper Goden; van Apollo wiert verſlagen,
En, levende; van 't vleeſch gevilt, den tayen huit,
Ten ſpiegel voor den Menſch, om noit door trots geluit,
De Goôn te tarten, door te ſnoo baldadigheden.
[1] Daar naaſt ſtaat Faëton, te los den toom ontgleden,
Der zonne paarden, toen hy mende Febus kar,
En uit den Hemel, als een barrenende Star,
Kwam in de Egæſche Zee, rampzalig neder ploffen;
Dus gaat het als men al te roekeloos wil ſtoffen,
Op eige krachten, op zyn' moed, en wys beleit;
De beſte Leer-Meeſtreſſe is eige ervarenheit.
[2] Wat hoger, uit de lucht, zietme onbeſchofte Reuzen
Ter

[5] Apollo's Stamhuys.
[6] Geboorte van Apollo en Diana.
[7] Zyne overwinninge op 't monſter Python.
[8] Marſias door Apollo gevilt.
[1] De val van Faëton.
[2] Den val der Reuzen die Jupyn beſtormden.

Ter neder tuym'len, en de herzenbekkens kneuzen',
En hals, en arm'. en been, verplettert en vergruift,
Door donderklooten, van Jupyns vergramde vuift,
Op hen geworpen, wylze een' Toren wilde vormen,
En, in den hemel zelfs, het Godendom beftormen,
Maar, hun vermeet'len trots, vol opgeblazenheit,
Wiert, door den blixem van Jupyn, haaft neêr geleit.
[3] Hier nevens ftaat Jupyn, toen hy zich zelf vermaakte,
Met zich t'herfcheppen in een' Stier, waar door hy fchaakte
Europa, Dochter van Agénor; die hy brogt
In Creta, over zee, een fchromelyke togt.
[4] Vlak voorwaarts, in 't verfchiet, daalt neêr' een goude Regen,
Op Danaé, die in haar' fchoot koomt neêrgezegen,
En, met die droppelen, den donderaar Jupyn.
[5] Daar naaft Alcméne, die hy liefkooft, in den fchyn
Van helt Amphitrion, en maakt van één, twee nachten,
Uit welke omhelzinge zy Herkules verwachten.
[6] In 't midden Esculaap, doorleert van godt Apol,
In zaden, kruiden, van heilbalfemfappen vol,
Om de arme lyders, van de kwalen die hen kwellen,
Door kunft van de Artfeny, te helen, en herftellen;
Dus ftaat het Stamhuis van Apollo hier ten toon.
Thans ftapt hy neder op 't toneel, van zynen troon,
Om in te weyen, met Muziek en held're ftemmen,
Het groote JUBILEÉ, door redenen die klemmen;
Hebt aandacht, geef gehoor, ontfluit uw harte en oor,

Op

[3] Schaking van Europa.
[4] Danaé van Jupyn verleit door goude droppelen.
[5] Alcméne in den fchyn van Amphitrion.
[6] Esculaap, verbeelt door een Slang, doorleert van Apol in kruiden en zaden, tot heil der Menfchen.

Opdat zyn redenen, door 't oore, in 't harte boor.

[7] Groot Achtb're Heeren; hoog beroemde burger Vad'ren;
En wyze Vroedschap, die in Thémis Zaal vergad'ren,
Tot heil der Burgery, met onvermoeide vlyt,
't Zy, datge 't Regt beschermt, en 't onrecht sterk bestrydt;
'tZy, datge uw' yver toont in 't loffelyk bestieren,
Van Aemstels Koopstadt; schoon 'er duizenden in zwieren,
Van ongelyken aart, met eendracht, stilte, en rust,
Wyl elk, door 't wys beleid, de zoete vreede kust;
't Zy, datge 't heyl van 't Lant gaat ryp'lyk overwegen,
Wen 't hart tot d'Oorlog, of den Vrede zy genegen,
'tZy, datge Gysbrechts Stadt, van tydt tot tydt beurt op,
In roem en luister, en verheftze hoog in top,
Van eere en achtinge, door ryke praal gebouwen,
Zo, dat de vreemd'ling staat verbaast, met die t'aanschouwen,
En roept, wanneer hy merke op de orde, en 'tgroot gezwier,
Dit moeten Goden zyn, geen Menschen, die zich hier,
Aan 't roer van Aemstels Schip, met zulk een' yver zetten,
En op de zeilen, ebbe en vloed, nauwkeurig letten.

't Behaage u Edele, en Groot Achtb're Majestraat,
Ons te verwaard'ge met uw gunste, en wyzen Raadt,
Nu myne Zon verreist uit *hondert Jaar'ge kimmen*,
Om mynen Hélikon, den Zangberg op te klimmen,
Die aan te kweeken, en te koesteren door 't vuur
Van Yver, datzyn' bloei de tydt en nydt verduur',
Ja zo, dat, na deeze eeuw, hy schoon 'er noch zal bloeyen,
In wetenschap en kunst, dan heden, door 't besproeyen

Van

[7] Apollo's aanspraak tot de Majestraat van Amsterdam.

Van mynen Dauw, en door uw tegenwoordigheit,
Die 't hart zal prikkelen, tot yver en beleit,
[1] Beroemde Zorregers van Wezen en Stokouden,
Die Burgermeesteren het opzicht toe vertrouden,
Van dezen Tempel, om wel acht op hem te slaan,
Dat hy in luister bloei', bestendig blyf bestaan,
Parnas en Hélikon, zy eeuwiglyk in wezen.
Hy is van tydt tot tydt, in heerlykheit gerezen,
Door uwe omzichtigheit, en 't loffelyk bewint,
Zo datme in gansch Euroop' geen schoon 'er Tempel vint,
Dit schryft men billyk toe, uw schrandere gedachten,
Die 't eerlyk nut, de kunst, en 't nodige betrachten,
Wen gy verbetert wat bouwvallig is, wat groeit
Te wilt, wordt uitgeroeit, of, naar de kunst besnoeit,
En zait, en plant, en kweekt, in al myn Lauwerhoven,
Plantsoenen, welkers vrucht de aanschouwers moeten loven,
Hier legt gy Zalen, in het heer'lyk Hofpaleis:
Daar scheert men Lanen, net en kunstig naar den eisch,
De Wandelpaden zyn niet hobbelig, maar effen,
Waar langs de Muzen, met gejuich, hun stem verheffen;
Dus werd de kunst gekweekt, en zonder aanstoot, al
Wat voormaals opspraak gaf, legt neder ten verval,
Dus teelt gy roemryk aan, veel Dochteren en Zoonen,
En wiltze gunstiglyk, naar hun verdienste, loonen,
Ga voort, ô Vad'ren, in uw' yver tot de kunst,
Op dat myn Kroost, Stokoud', en Wezen roem' u gunst.
[2] Eerwaarde Zoonen, thans voor Febus troon gezeten,
Wel waardig d'eernaam, en den Lauwer der Poëten,

Ik

[1] Tot de Regenten van het Wees- en Oude Mannenhuis.
[2] Tot de Poëten.

Ik schikze u toe, wyl gy, als Zoonen van Apol,
Zyt ingeschreven, in myn eeuwig *Protocol*,
U kenne en minne ik, als myn teergeliefde Zoonen,
Die, door den invloed van uw' geest, zingt zuiv're toonen,
In styl verheven, en verstaanbaar, en vol geest,
Glat, effen, wel ter sneede, en stout, en onbevreest,
Die Echte Kinderen kunt baren, ryk van oordeel:
Een anders Maaksel geeft, aan de ed'le kunst, klein voordeel,
Zy hebben 't slegts geleent, en 't popje als wasch verkneedt,
En, van de Fransche dragt, in Duits gewaat verkleedt;
Den waren Adel moet door eige daden pralen,
Dus moet een' waar Poëet geen anders lof ophalen,
Om, met die pluimen, op te sieren zyne kruin,
Daar wasschen Bloemen, schoon genoeg in 's waerels tuin,
Om af te plukken, 't zal u noit aan stoffe ontbreeken,
Indien gy lust hebt, om uwe eige taal te spreeken:
Of moet den Fransche Haan, wiens zang hun oor bekoort,
Voor Hollandts Nachtegaal, thans 't meeste zyn gehoort?
'k Beken, 'k heb in dat Ryk beroemde lievelingen,
Die kunstig, zuyver, en vol pit, myn glory zingen,
En hunne Vaarzen net beschaven, en met glans
Polysten, en dus schoon, aan Febus Tempel trans,
In de oogen schitteren, van alle die ze aanschouwen;
Men volg' hun voetspoor, om den Zangberg op te bouwen,
Met eige Planten, en met Bloemen uit uw' hof;
Stel uwen geest te werk, gy vint alomme stof,
Door eige vindingen, uw hoofden te lauwrieren;
Ik weet gy hebt de kunst om 't Rymwerk op te sieren,
Naar alle Reg'len, die de kunst u voorschryft, taal,
Geslachte, en schikking, weegt en wiktge als in een schaal,

Laat

Laat dan het Dichterdom van Vrankryk u aansporen,
En prikkelen uw' geest, om eige taal te hooren.
[3] En gy myn Speelnoots, die de Vaarzen kunstig uit
Bazuint, naar zin, en toon, en maat, met klaar geluit,
Door 't orgel van uw keel, en tongeslag, en lippen,
Waar door de klanken, uit uw' Mond, zoetvloeyent glippen,
U voorgeschreven van myn Zoons, met duurzaam' Ink;
Maak datme uw redenen door 't oore in 't harte drink;
't Zal zyn wanneer gy let wel op den zin der reden,
En weet wie dat gy zyt wanneer ge u hebt doen kleden.

't Zy dat gy zwygt of spreekt,
Let in wat kleed gy steekt.

Dit was de les, die u heb Vondel voorgeschreven,
Doet zo, 't zal blyken datge in 't speelen zyt bedreven;
Gy kunt indien gy wilt, de kunst zy in uw magt,
Wanneer gy yvert, en met lust uw' plicht betracht;
Volg 't voetspoor na van die beroemde Toneellisten,
Die hier, voor vyftig jaar', om mynen Lauwer twisten,
Met Fransch' en It'liaan', op dit myn Duits toneel,
Toen *Rigo*, *Koning*, en *Brinkhuyzen*, namen deel,
Met *Noosman*, *Benjamyn*, myn' Schouburg op te beuren,
In eere en aanzien, die toen kwynde, en stont te treuren,
Manmoedig onderschraagt, van Dochters, wiers verstant,
In houding van het Spel, geen weerga vond' in 't lant,
Niets kon dit Zusterpaar het speelen doen verdrieten;
Een yder stont verrukt, om d' yver der *Petieten*:
't Was in dien Nevel, toen myn' Tempel wiert verpacht,
En in kleinachtinge, door zucht tot winst, gebragt,
Maar

[2] Tot de Toneellisten.

Maar nu 't beſtier zy en 't beleit aan zulke Heren,
Die u belonen, en als Vaders trouw regeren,
U gunſte toonen, waar 't niet kwetſt hunne Achtbaarheit,
Is 't billyk datge u toont, tot hunnen dienſt bereit.
[1] Gy Lievelingen, die, door weetluſt aangedreven,
Voor Febus Tempel, op Parnas u hebt begeven,
Gy werd genodigt op myn Hélikons banket,
Wanneerge aandachtig, en in ſtilte u neder zet,
En leent uwe ooren, met opmerkinge, tot hooren,
En de oogen opent, om het voorwerp na te ſpooren.
[2] Hier zietge in 't Spels Taf'reel met welk een' helden moed,
Voor d'eed'le Vryheit, men opzette goet en bloet,
't Zy dat men Romers neem', ten onderwerp, of Grieken,
Of ſtrydb'ren Macedoon, die, met zyn Arents wieken,
Ganſch Aſie overvloog, de Perſen ley ter neêr:
't Zy dat het ooge zich naar Paleſtyna keer,
En weide in Siriën, Aſſiriën, en Babel,
Ja, ziet een' Broedermoort gevormt, in d'eerſten Abel,
Of dringt gy verder door, dan ziet gy Lucifer,
Neêrvallen van zyn' Troon, die ſchoone flonkerſter.
Men trekke 't oog hier af, en laate 't liever weiden,
In Afrika, en zie 'er d'Ottoman verſpreiden,
Met wond're ſnelheit, en in menigten, door 't zwaart:
Wat lotgevallen de eene en de ander wedervaart,
't Zy dat men Bajazeth in eene kooy ziet ſluiten,
Van woeſten Tamerlaan, dien Tarter, tuk op't buiten,

[1] Tot de Aanſchouwers.

[2] Staatsveranderinge voor veele eeuwen van landen en volkeren.

't Zy, dat men Osman, die verheven zat ten top,
Gebonst ziet van zyn' troon, verworgen door een' strop.
Of lust het u, gy kunt aanschouwen woeste volken,
Geharnast in het staal, door vuur, en scherpe dolken,
Den Romer matsen, en zyn' hoogmoed werpen neêr;
't Was strydtb'ren Attila die Rome ging te keer.
Of lust u 't Noorden, en Germanje in druk te aanschouwen?
De Gallen en Brittoens alomme in 't lant benouwen,
Van Denen, Sax en Swaab, die zwermen in hun lant,
Vermengt met Friezen, daar zy eind'lyk houden stant.
[1] Van daar kan zich het ooge een wyl ter zyde uitspatten,
En zig verlust'gen in 't moerassig lant der Katten,
Waar in Klaas Burger, voor zyn lant en vryheit waakt,
En Bato, 't vrye volk, van Roomsche banden slaakt,
Doch, lust u niet te zien het overoude stryden,
Welaan, men nodigt u tot korts verlope tyden,
(2) Tot Albaas wreetheit, dien bloetdorstige tyran,
Die knotten hoofden af van menig duizent man;
De *Privilegien* hy verbrak, Hantvesten scheurden,
Daar Hollants vrye Maagt, en Bato's volk om treurden,
Gewetens dwinglandy, wreede *Inquisitie*, zocht
Hy intevoeren; 't Land, en Vryheit was verkocht,
Geslagen aan den bandt, geboeit met yz're koorden;
's Lands Ed'len op 't Schavot, hy wredelyk vermoorden;
Gerechtigheit verjaagt, het heilig Recht vertreên,
En, tegens woort en trouw, verbannen veele Steên;
Dan zultge uw Vaderen, voor Vryheit, en de Wetten,
Het leven, goet en bloet, grootmoedig op zien zetten;
Gy

[1] Hollant vry gevochten van de Romeinsche dwinglandy, door Bato, en Claudius Civilis.
[2] Tirannye van Alba,

Gy zultze worst'len zien, en met onkreukb'renmoed,
Zo lang, tot op de Lans weêr praalt, de Vryheits Hoed.
(1) Of lust u Ilium te zien verbrant tot assche,
Door een verzierde pen? dit zal Homérus passe,
Zyne Iliade zal u wond'ren doen verstaan,
Uwe oogen scheem'ren op 't gezicht der helden daân;
Uwe ooren toeten op 't gehoor van zo veel wond'ren,
Die, ongeloofelyk, in beide uwe ooren dond'ren,
Zo voor, als in, en na 't beleg, der Troische Stadt.
[2] Gy ziet de Grieken thuiswaarts keeren, met den schat
Van Troyen opgetorst; zy worst'len met de baren,
En landen eindelyk, na duizenden gevaren,
Elk by de zynen, daar men alles vint verwart,
Na tien Jaar' afzyns: dees word sterk tot wraak gesart,
[3] Om 't schende van zyn Bed; men brengt de Vorst om 't leven;
De Zoon, om deezen Moort, tot strenge wraak gedreven,
Doorstoot Egistes, en zyn Moeder, met den dolk,
Hy, hierom zinneloos, begeeft zich in de kolk
Van Vader Oceaan, lyd Schipbreuk; koomt te landen
In Taurus, onbekent, hy vint, aan deeze stranden,
Zyn Zuster Ifigeen, in Priesteres gewaat,
Bedienen 't Altaar, van den Maagdelyken staat,
Hier was zy van Diaan, door lucht en wolk gedragen,
Uit Aulus, en ontkwam dus Calchas looze lagen.
(4) Ulisses, met zyn vloot, lang dobberdt op de zee,
En word geslingert van Eool, van ree tot ree,

[1] De Iliade van Homeer.
[2] Lotgevallen der Grieken na 't verov'ren van Troyen.
[3] Klytemnestra boeleert met Egistes, Agamemnon word van hem vermoort, deeze weer van Orestes.
[4] Ulisses koomt by Circe en Calypse, lant eind'lyk te Ithaka, en word onverhoeds van zyn Zoon doorschoten.

Hy word van Circe, en van Calypse in d'arm ontfangen,
Die koesteren den helt in hunnen schoot, zy hangen
Als klitsen aan zyn' hals, en zuigen dus het zoet,
Uit mond en lippen, door een geile Minnegloed,
Ja. om den Helt by zich te houden, met de zynen,
Herschept zy 't reed'lyk volk, in redenloze zwynen,
Dan eind'lyk ankert hy op de Ithakoische ree,
En wordt verwelkomt van zyn Vrouw, Pénélopé,
Maar smaakte nauw'lyks ruste, of wiert in 't hart getroffen,
Van eenen pyl, die hem ter aarde neêr deed ploffen,
Naar 't wilt geschooten, door de hant van zynen Zoon,
En hem ontzielde, en sleepte in 't duyster ryk der doôn.

(1) De Kinderliefde zietge in 't midden van het slagten
Der Troyers, teder, en grootmoediglyk betrachten,
Van helt Enéas, die den ouden Ancisés,
Zyn Vader, bergde voor de vlamme, en 't oorlogsmes,
En met Askaan zyn' Zoon, en outer Goôn, en schatten,
En zo veel Troyers, als zyn Scheepsvloot kan omvatten,
Zich t' scheep begeeven; koomt in 't nieuw Kartaag; gesticht
Van Dido; hy begroet de Koningin; 't gezicht
Van dezen vreemdeling, doet Dido's harte ontfonken,
Zy blaakt in 't liefde vuur; zy spreekt met hem door lonken;
Geniet haar' wensch; zy kleeft zo vast Enéas aan,
Dat hy zich, schoon gedrygt, niet kan van haar ontslaan:
Dan eind'lyk vlucht hy; en vrouw Dido, wegens 't derven
Van haar' Enéas, wil, door eige handen, sterven;
Den helt koomt eindelyk in Latium aan lant,
Daar hy helt Turnus, om Levinia, vermant,

[1] Vlucht van Enéas, zyn gevallen en komst in Latium.

Zy word zyn Bruid; en hy, ten Schoonzoon aangenomen,
Van Vorſt Lavinus, ley den gront van 't magtig Romen.
Uw oog verdwaalde in 't ruim des Schouburgs Schildery,
Indien het weide in al Parnaſſus lekkerny,
't Vernoege u hier te zien beknopt, 't lotvallig leven,
Van zeer veel eeuwen, in de boeken weid beſchreven;
Gy ziet hier levendig vertonen, in één ſlip
Des tyds, Hiſtorykunde, en klaar voor uw begrip;
(1) Ook zietge in dit Schild'ry de kleuren zachjes meng'len,
Hartstochten, die door één zich ſchaaduwachtig ſtreng'len;
Gy ziet hoe zuiv're Deugt, gemaalt in dit Taf'reel,
Door Ondeugts ſchaduwe krygt luiſter, op 't panneel,
De reine Liefde weid om hoog ten troon verheven,
Daar, om de houdinge, de Haat moet tegenſtreven,
Verzelt met wraakzucht, en verwoede Minnenydt,
Verraderye, die het wettig Recht beſtrydt,
Moet, voor grootmoedige voorzichtigheit bezwyken;
't Berouw, in Nedrigheit, doet toorn en gramſchap wyken,
Al die verdiepingen des Schouburgs Schildery,
't Stuk luiſter geven, wel geplaatſt door Poëzy;
Gints weem'len, in 't verſchiet, veel nevensgaande tochten,
Die althans mede in 't hart verborge ſchuilplaats zochten,
Gy ziet de hoogtens, met de laagtens net geroit,
En 't Schouburgs Schilderye, op 't kunſtigſte voltoit.
(2) Dit's 't noch niet al, ô neen, na dees beſpiegelingen,
Aanſchoutge een Schildery van burgerlyke dingen,
Van Zeedeleſſen, en gebreken, in dien ſtaat,
't Zy in het huisbeſtier, als buitens huis, op ſtraat,
 Men

[1] Ondeugt tegens Deugt geſtelt, om luiſter aan 't werk te geven.
[2] Burgerlyke zeeden en gebreken, vertoont in Bly- en Kluchtſpellen.

Men ziet de driften van het Menſchdom naakt'lyk malen,
Bedrog, Liſt, Vleyery, Geveinſtheit, alom dwalen,
Met Gierigheit, en kindſche onachtzaamheit in 't ſtuk,
De Liefde triumfeert veelſins, door 't goet geluk;
Dus ſlaatme, al ſpeelende, niet om te kwetſen, wonden,
Maar, om te zuiveren de zweer, der burger zonden,
Hier word noch oud, noch jong, noch Vrouw, noch Man verſchoont,
Gehuuwt, noch ongehuuwt, Knecht; Meid; dit kunſtſtuk toont
De feilen aan 't gezicht, der Burgerlyke zeden,
Men heelt vermaakelyk door 't Spel, bedorve leden,
En zonder dat een' Menſch zich des beklagen kan,
Schoon 't Spels *Lanſet*, de zweer doorvlymt van Vrouw of Man,
Vermits men niemant trachte, in zyn' perſoon te krenken,
Maar, in het algemeen elk breng tot achterdenken;
Dus ziet de dwaasheit wat in 't einde zy haar lot,
En hoe de waerelt zelfs met dwaasheits werken ſpot.
(1) Dit was het oogwit van uwe Ed'le Burger Vad'ren;
Dit deede 't yvervuur ontfonken, in hunne ad'ren,
Om dezen Schouburg, tot een leerzaam tydtverdryf,
Ten top te veizelen, ten nutte Man en Wyf,
En groot en klein van ſtaat, jong, out, hoe laag geboren,
Wanneer zy naderen met aandacht, om te horen,
En dat de jonge jeucht, in 't Spels Taf'reel zou zien,
Wat voormaals is geſchiet, en heden kan geſchiên;
Hier ſlaaft men zich niet af met nacht en dag te zoeken,
De lotgevallen van de waerelt, in de boeken,

Het

[1] Het oogmerk van de Majeſtraat om den Schouburg te ſtichten

Het pit en kerren is 'er uitgetrokken, en,
By één verzamelt, door een sierelyke pen,
En 't werde u opgedischt in zuiv're duitsche klanken,
En taal, en styl; waar voor de vinders zyn te danken.
(3) Dus volgt men 't oogmerk des Staatkundigen Romein,
Die spelen uitdacht, tot vermaak van groot en klein,
Toen Janus Tempel door Augustus was gesloten;
Hy wist hoe d'oproer smeult in 't harte van de grooten,
Gebaart van ledigheit, en opgevoet door list,
En eindelyk volgroeit in openbare twist;
Dit tomeloze beest ontziet geen goude Kroonen,
De Vorsten wagg'len, op hun' elpenbeene troonen,
En al dit warren spruit wel 't meeste uit ledigheit,
Die 't wrevelzieke hart tot ontrouw, schelms verleit,
Des, om te lenigen die wrevelige zinnen,
Noch kokende door 't woên des Oorelogs, van binnen,
Gaf hy den Schouburg, tot een Speelperk voor de jeugt;
Een oefenschool, om zich te wennen aan de Deugt,
En moed, en dapperheit, al speelende, te toonen;
Dus krygtme stilte en ruste, in 't Burger t'zamen wonen.
Dit loff'lyk voetspoor volgt uw trouwe Vaders na;
En op dat Amsterdam onwankelyk besta,
Word niet alleen gezorgt voor 't Lichaam, maar de Zielen,
Tot hun behoudenisse, eerbiedig neder knielen,
En offeren zich op, in diepe ootmoedigheit.
Op dees bepaalden tydt, werd u 't Toneel ontzeit,
Wyl 't heil der ziele althans moet voorgaan, 't lyf moet volgen;
Wen zulks behartigt werde, is 't ydel, zich verbolgen

[3] Naar 't voorbeelt van Cezar Augustus.

Te toonen, door gebaar, en woorden, op het ſpel,
Wie zorgt voor ziele en lyf, die zorgt voor beide wel,
Ik ſluit den zin van 't Spel te zaam' in eenen bondel,
Als dien is uitgedacht van Neerlands grooten Vondel,

't Toneelſpel kwam in 't licht tot leerzaam tydtverdryf,
Het wykt geen ander Spel, of Koninglyke vonden,
Het bootſt de waerelt na, en 't kittelt ziele en lyf,
En wekt ons op tot vreugd, of ſlaat ons zachte wonden.
Het toont in 't kort begryp, al 's waerelds ydelheit
Daar Demokryt om lacht, en Heraklyt om ſchreit.

Men voege 't vaars hier by van Vos, dien hogen Dichter,
Schoon hy, te woedende, zich toont een Monſter ſtichter,
In zynen Aran, en Medé, doch, door myn' geeſt
Geroert, men in 't poortaal, van hem dees regels leeſt.

De Godsdienſt roept de ziel, voor 't lyf, de zorg van 't leven,
Elk heeft zyn eigen tydt; wee! die hier tegen ſtreven;
Wie tydt in tyden vind, werd geen toneel ontzeit,
Dus leert men noch de Deugt, hoewel in ledigheit.

[1] En gy myn Dochters, die my kent voor uwen Vader,
Die ik bezielt hebbe; en gedrenkt uit 's levens ader;
Die nimmer droevig zyt, en leeft met my in vreucht;
En nooït veroudert, maar, behoud een eeuw'ge jeucht;
Die 'k daaglyks onderwyze op Muſicale ſnaaren,
Om, met de Poëzy, ook Zang en Spel te paren;
Die onvermoeit u toont in 't oef'nen van de kunſt;
En waare Dichters ſchraagt met blyken van uw gunſt,
En Hemelſche invloed ſtort in hun' beploegden akker,
't Verſtant opheldert, en, de doffe geeſt, houd wakker,
Laat hooren met uw ſtem, dit is myn' wille, en bee,
Hoe gy vereeuw'gen zult des Schouburgs Jubileé.

Zang

[1] Aanſpraak tot de Muzen.

ZANG

VAN MELPOMENE.

TOON.

Het derde Gezang, in de Tieranny van Eigenbaat,
Gezongen van de Vleyery.

Door u, door u alleen zyn de ongemêten ſtreeken.

ZO lange als Amſterdam behouwd zyn Burger
Vad'ren,
Groot in 't Beleid, Verſtant, en Raadt,
Zo lang zal 't Dichterdom Apollo nad'ren,
En zynen Tempel blyft in ſtaat:
Hier ſchuilt hy veilig, zonder kommer,
In ſchaduwe van hunnen lommer,
Voor ondermyninge, 't zy liſt,
Of nydt, die ed'le kunſt betwiſt,
Als waar zy nutteloos; de Schouburg ydelheden;
De kunſt is Hemels;
De kunſt is Hemels; en de Schouburg leert goe
zeden.

TWEEDE ZANG.

VAN

EURANIA.

TOON.

Het tweede Gezang van Vleyery.

Gy die de lucht in holle buizen.

ZO lange als 't loffelyk beftieren,
Des Schouburgs blyve in ftant, als 't is in dezen tydt,
Zal Fébus Tempel zeegevieren,
Op alle woelingen, en aanftoot van den nydt:
Zo lange als de Oude- en Wezen Vaders,
Hun zorg befteden voor zyn welzyn, en een zucht,
En liefde tot de kunft fpeelt levende in hunne aders,
Pluktme uit Parnas zyne aangenaame vrucht:
De Nydt, de Nydt mag woede, en knarfetanden.
Apollo's Tempel bloeit;
Apollo's Tempel bloeit; elk brengt zyne offerhanden.

DER-

DERDE ZANG.

VAN

ERATO.

TOON.

'T Eerſte Gezang van Vleyery.

Verbazing der Natuur &c.

ZO lange als 't Dichtvuur gloeit, ontſteekt den geeſt in de ad'ren,
Der waare Minnaars van Apol.
Zal men Parnaſſus berg, zien vol
Van lievelingen, die, uit leerzucht, t'zaam' vergad'ren:
Als men uyt Pégaſus Fontein,
Opbaggert, oude en nieuwe ſchatten,
Die wel doorwerkt, en kunſt bevatten,
In Taal, in Toon, en in de Houding, net en rein;
Apollo zelf, Apollo zelf zal u verlichten,
Wanneer gy yvert, om, tot zyner eer, te dichten.

VIERDE ZANG.

VAN THALÍA.

T O O N.

Tweede Gezang van de Deugt.

De droefheit kan geen plaats meêr in myn hart bekomen.

ZO lange als 't yvervuur de Speelluſt zal ontſteeken,
In myne Speelnoots, waart geroemt,
Zal 't nimmer Hélikon ontbreeken,
Aan Wandelaars,
Aan Wandelaars, in 't midden van 't gebloemt:
Wanneer der Dicht'ren vaarzen glippen,
Zielroerende van hunne lippen,
En bootſchen na, in zulk een' levendigen ſchyn,
Niet of men ſpeelden, maar, of zy de Speelders zyn.

VYFDE ZANG.

VAN EUTÉRPE.

T O O N.

Tweede Gezang van Wil.

Waakt eind'lyk op bedwelmde zinnen.

ZO lange als hier op doelt de zinnen,

Om

Om de ed'le Poëzy te leeren in den gront,
Te horen, vloeyent, uit den mond,
Naar kunst en toon,
Naar kunst en toon, zal men de Dichtkunst minnen,
En komen met een' stillen geest,
De zoetheit smaken, die het Bytje leest,
En openen aandachtige ooren,
Om Maatgezangen aan te horen,
Tot stichtelyk vermaak en nut,
Zal Aemstels Schouburg zyn, voor tydtsverval, beschut.

ZESDE ZANG.

VAN

TERPSICHORÉ.

TOON.

'T Eerste Gezang van Wil.

Heeft u den Hemel uitverkoren.

'T IS pryslyk van 't Toneel te weren,
Aanstootelyk gedrag, en schimp, en hekeldicht,
Te houden Kerk en Staat in eeren,
En noit te zondigen hier in, en tegens plicht,

Geen

Geen yd'le woorden, in het ſpeelen op te zwetſen,
Die 't harte, en tedere ooren kwetſen,
Ach! Ach! Ach! de onzuiverheit bederft,
Daar zuiv're Stoff',
Daar zuiv're ſtoffe elks gunſt verwerft.

ZEVENDE ZANG.

VAN

KALLÍOPÉ.

TOON.

'T Eerſte Gezang van Deugt.

Verſtant waar is uw trouw gebleven?

MEn weere ook vuile onheuſche woorden,
En 't zweeren, door lichtvaardigheit;
Noit werde, uit ſpeelens drift, zulks op 't Toneel gezeit,
ô Neen, geen vloeken 't oor bekoorden,
Van waare Aanſchouwers, noch geen reden,
Waar door men 't ſchandige bedryf,
Dat beſt verborgen bleef, ten toon ſtelt, ſtout en ſtyf,
Wyl 't ſtrydig is met goede zeden.

ACHT-

ACHTSTE ZANG.

VAN

POLYHIMNIA.

TOON.

Uit de Schilder door Liefde.

Indien het droef verhaal.

LAat af van 't zot gefluit,
Laat af van 't zot gefluit, en 't praten onder 't speelen,
Waar door den aandacht word gestoort,
Dewyl men, onverstaanbaar hoort,
Moet uwe praat,
Moet uwe praat de Aanhoorders zeer verveelen:
Voor al wacht u voor schelden, vechten, slaan,
Zo gy niet wilt,
Zo gy niet wilt naar buiten zyn gedreven,
Of, blyf 'er liefst van daan, Of, blyf 'er liefst van daan,
Of, wil geen aanstoot geven.

NE-

NEGENDE ZANG.

VAN

KLIO.

Toon.

Uit het Spookent Weeuwtje.

Myn' Heer deeze Fluit ter kimme vol geschonken.

APol, Vader van 't licht, vol glanzige ſtraalen,
Wilt in uw' Tempel dalen,
En vervul hem met uw licht,
Voor yders aangezicht,
Wyl hy gezuivert is
Van alle misbruik, en het valſch vernis,
En, koomt nu gezont, en frisch,
U loven, met Gezangen,
Voor de gunſt, van u ontfangen,
In deeze Eeuw,
Waar in gy hem beſchermt hebt, voor 't geſchreeuw
Van 't waanwys volk, vol van verkeert begrip,
Dat, aan 't voor-oordeel, ſtip,
Vlak tegens reeden, blyven hangen,
Bewaar hem voor die blinde klip.

'τ KOOR.

'T KOOR.

Toon.

Uit KLORIS en ROOSJE.

Al wie niet meugen.

1.

EEuwige Vader,
Eeuwige Vader,
Die 't Aartryk verlicht,
En ons te gader,
Met uw aangezicht,
Gezicht; Bis.
Betreed dezen drempel;
Woont in uwen Tempel;
De Poëzy bloeit,
Wen gy ze besproeit, Bis.
Met levendig Water uit Pégasus Bronne,
De Vrucht,
De Vrucht,
Kweekt op, door uw koest'rende Zonne,
De Vrucht,
Kweekt op, door uw koest'rende Zonne.

Wy

2.

Wy u bedanken,
Wy u bedanken,
Met Stemmen, en Snaar,
En zuiv're klanken,
In dit JUBEL Jaar,
Dit Jaar. Bis.
Wyl gy, door 't besproeyen,
Hebt lieff'lyk doen bloeyen,
Uw' edelen hof,
Met glory, en lof, Bis.
En hebt hem bestendig doen blyven in wezen,
De kunst,
De kunst,
Is hoger in luister gerezen,
De kunst,
Is hoger in luister gerezen.

3.

Ouden, en Wezen,
Ouden, en Wezen,
U smeeken om gunst,
Datge, als voordezen,
Weêr beschermt de kunst,
De kunst. Bis.

Datze

Datze aanwaſſe in luiſter,
En licht geeve in 't duiſter
Verſtant, en de waan,
Ter zyde doet ſtaan: Bis.
Dan ſpeelen uw Zoonen op jarige tyden,
Het Feeſt,
Het Feeſt,
En zullen zich met u verblyden.
Het Feeſt,
En zullen zich met u verblyden.